

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 13.5.2014
COM(2014) 263 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Un rol mai puternic pentru sectorul privat în realizarea creșterii durabile și favorabile
incluziunii în țările în curs de dezvoltare**

1. INTRODUCERE

1.1. Rolul sectorului privat în favorizarea dezvoltării

Este recunoscut pe scară largă faptul că a avea un loc de muncă decent este cea mai bună modalitate de a ieși din sărăcie. Sectorul privat furnizează aproximativ 90 la sută din locurile de muncă din țările în curs de dezvoltare și este, prin urmare, un partener esențial în lupta împotriva sărăciei. De asemenea, acesta este un partener necesar ca investitor în producția agricolă sustenabilă, pentru ca omenirea să răspundă provocării de a hrăni 9 miliarde de oameni până în anul 2050. De asemenea, prin inovare și investiții în soluții care au la bază emisii scăzute de dioxid de carbon și sunt eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, acesta va avea un rol major de jucat în tranziția către o economie ecologică și favorabilă incluziunii. Având în vedere potențialul sectorului privat de generare a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii în țările în curs de dezvoltare, părțile interesate din sectorul privat, inclusiv întreprinderile, intermediarii financiari, asociațiile și organizațiile lucrătorilor și patronatele sunt din ce în ce mai active în domeniul dezvoltării, atât ca sursă de finanțare, cât și ca parteneri ai guvernelor, ai organizațiilor non-guvernamentale (ONG-uri) și ai donatorilor.

1.2. Sprijinul Uniunii Europene pentru dezvoltarea sectorului privat: realizări și lecții învățate

Comisia Europeană colaborează îndeaproape cu guvernele țărilor în curs de dezvoltare pentru a le ajuta să elaboreze și să pună în aplicare politici menite să sprijine dezvoltarea sectorului privat. Comisia acordă o finanțări substanțiale pentru o gamă largă de activități, printre care pentru reformele în materie de reglementare, pentru consolidarea capacităților și pentru furnizarea unor servicii de dezvoltare a întreprinderilor, cu un accent deosebit pe consolidarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii locale. În ultimul deceniu, sprijinul Comisiei pentru dezvoltarea sectorului privat s-a situat, în medie, la 350 milioane EUR pe an. Aceste aspecte, combinate cu asistența pentru dezvoltare și cu investițiile private din statele membre, fac din UE un actor esențial în sprijinirea dezvoltării sectorului privat la nivel local din țările partenere. Prin crearea mecanismelor regionale de cofinanțare, Comisia a început să elaboreze, de asemenea, noi instrumente pentru punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare a sectorului privat. Utilizarea strategică a subvențiilor permite Comisiei să mobilizeze finanțări suplimentare de dezvoltare în sectorul investițiilor în infrastructură și să faciliteze accesul la finanțare al microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii. De asemenea, UE începe să utilizeze instrumente financiare inovatoare, cum ar fi garanțiile pentru stimularea băncilor comerciale să acorde împrumuturi IMM-urilor și capitalul de risc pentru investiții în fonduri care acordă împrumuturi sau investesc în proiecte ale IMM-urilor în domeniul eficienței energetice. De asemenea, intensificarea cofinanțării în cooperare cu instituții de finanțare pentru dezvoltare facilitează implicarea sectorului privat ca sursă de finanțare. De-a lungul prezentei Comunicări vor fi evidențiate exemple de succes ale sprijinului acordat de UE pentru dezvoltarea sectorului privat, care pot inspira acțiunile viitoare.

O evaluare recentă a sprijinului acordat de UE pentru dezvoltarea sectorului privat în perioada 2004 - 2010¹ a confirmat contribuția importantă a Comisiei la dezvoltarea sectorului privat în țările partenere și a permis identificarea modalităților de îmbunătățire a programelor și a strategiilor viitoare, care includ: (i) concentrarea pe crearea de locuri de muncă decente; (ii) integrarea participării sectorului privat în ansamblul activităților de sprijin ale UE; (iii) promovarea mai eficientă a temelor transversale, precum Agenda privind munca decentă, ocuparea forței de muncă în rândul femeilor și al tinerilor și drepturile omului și (iv) creșterea eficienței operaționale și a impactului sprijinului pentru dezvoltarea sectorului privat printr-o mai bună diagnosticare și măsurare a rezultatelor.

2. CADRUL STRATEGIC PENTRU CONSOLIDAREA ROLULUI SECTORULUI PRIVAT ÎN VEDEREA REALIZĂRII CREȘTERII DURABILE ȘI FAVORABILE INCLUZIUNII

Pe baza realizărilor și a lecțiilor din trecut și ținând cont de observațiile primite în timpul consultărilor cu părțile interesate², prezenta Comunicare propune un cadru strategic menit să consolideze rolul sectorului privat în realizarea unei creșteri durabile și favorabile incluziunii. Acesta constă din două niveluri, UE având convingerea că le poate aduce valoare adăugată și că poate completa în mod eficace acțiunile întreprinse de statele sale membre, de instituțiile de finanțare pentru dezvoltare și de alți parteneri din domeniul dezvoltării.

În ceea ce privește sprijinul pentru dezvoltarea sectorului privat, Comisia dorește să rămână un partener important al guvernelor și al organizațiilor intermediare de întreprinderi din țările în curs de dezvoltare, pentru a sprijini crearea unui mediu favorabil întreprinderilor și dezvoltării de întreprinderi locale care sunt pregătite să creeze locuri de muncă decente, să genereze venituri publice și să valorifice posibilitățile oferite de piețele integrate la nivel mondial.³ În acest sens, Comisia va căuta noi modalități de valorificare a potențialului sectorului privat ca partener de finanțare, agent de implementare, consilier sau intermediar, pentru a se consolida eficacitate și eficiența sprijinului din partea UE, nu numai în domeniul dezvoltării sectorului privat la nivel local, ci și în alte domenii ale cooperării UE în materie de dezvoltare, cum ar fi energia durabilă, agricultura sustenabilă și întreprinderile agroalimentare, infrastructura digitală și fizică, precum și sectorul economiei ecologice și în sectorul social.

Dincolo de sectorul privat ca partener în cooperarea pentru dezvoltare, cadrul strategic propus va cuprinde, de asemenea, acțiuni și instrumente care să ajute sectorul privat să obțină rezultate pozitive în domeniul dezvoltării, ca parte a propriilor strategii de afaceri de bază. Acest lucru înseamnă că intenția Comisiei este de a avea un rol mai important în calitate de facilitator al angajamentului pentru dezvoltare luat de întreprinderi, de exemplu prin încurajarea investițiilor responsabile, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în țările în curs de dezvoltare sau în lanțurilor de aprovizionare și modelele de producție sustenabile.

---

¹ A se vedea http://ec.europa.eu/europeaid/how/evaluation/evaluation_reports/2013/1317_docs_en.htm.

² În perioada noiembrie 2013 – februarie 2014, au fost efectuate consultări pe probleme relevante pentru această Comunicare cu statele membre UE, cu guvernele partenere, cu autoritățile locale, cu reprezentanții sectorului privat la nivel local și european, cu partenerii sociali și cu ONG-uri.

³ Aceste intervenții sunt strâns legate și completate de activități în domeniul comerțului și dezvoltării, care sunt prezentate în Comunicarea Comisiei „Comerț, Creștere și Dezvoltare” din 2012 [COM(2012) 22 final].

Acest cadru strategic se reflectă în programarea asistenței pentru dezvoltare acordate de UE, pentru perioada 2014-2020, cu privire la strategiile de dezvoltare a sectorului privat național și regional, cum ar fi activitatea comună desfășurată de ACP-UE cu privire la un nou cadru de cooperare pentru dezvoltarea sectorului privat în țările ACP, la nivelul programelor tematice care abordează participarea sectorului privat ca o chestiune transversală, precum și în intervențiile sectoriale menite să integreze implicarea sectorului privat în agricultură, în energie durabilă și în infrastructură sau în sectorul economiei ecologice și în sectorul social.

2.1. Principiile pentru consolidarea rolului sectorului privat în cooperarea UE pentru dezvoltare

Sprejtinul UE pentru dezvoltarea sectorului privat și dialogul său cu sectorul privat atât la nivel local, cât și la nivel internațional se vor ghida după principii clare care să completează principiile eficacității ajutorului și sunt menite, totodată, să încurajeze eforturile statelor membre ale UE, ale instituțiilor de finanțare și ale altor parteneri de dezvoltare ai UE.

- ***Concentrarea pe crearea de locuri de muncă, incluziune și reducerea sărăciei.*** Programele și parteneriatele trebuie să fie elaborate astfel încât să contribuie la reducerea sărăciei, de exemplu prin crearea de locuri de muncă decente, prin condiții de muncă mai bune, prin tranziția progresivă de la economia informală la cea formală sau prin emanciparea economică a femeilor și a fetelor, a tinerilor și a grupurilor vulnerabile.
- ***O abordare diferențiată a sectorului privat.*** Activitatea sectorului privat poate lua diferite forme și poate va influența dezvoltarea economică în moduri diferite. Sectorul privat este foarte divers, variind de la antreprenori individuali la mari corporații multinaționale și instituții financiare, de la întreprinderi care creează profit pentru acționariat la întreprinderi sociale centrate pe persoane, cooperative și organizații ale lucrătorilor și patronate. Acestea pot funcționa la nivel local, național, regional și internațional, în zone rurale sau urbane, în sectorul formal sau în cel informal și în contexte statale diferite. Fiecare dintre acești actori din sectorul privat necesită condiții și stimulente diferite pentru a contribui la dezvoltare, implicând abordări diferențiate ale sprijinului și implicării lor pentru dezvoltare.
- ***Crearea de oportunități prin soluții bazate pe mecanisme de piață.*** În timp ce intervențiile donatorilor nu ar trebui să denatureze piețele, un accent mai mare trebuie pus pe valorificarea potențialului asistenței pentru dezvoltare, astfel încât să se stimuleze dezvoltarea pieței din țările partenere. Există un potențial încă neutilizat în ceea ce privește crearea de oportunități de afaceri pentru întreprinzătorii locali prin programe de sprijin care adoptă abordări bazate pe mecanismele de piață în special prin cooperarea cu întreprinderile locale ca parteneri de implementare ori ca furnizori de lucrări și servicii sau prin programe sociale care optează mai degrabă pentru transferuri de numerar decât pentru sprijin în natură, deoarece primele au avantajul suplimentar de a stimula puterea de cumpărare și, prin urmare, de a stimula cererea în rândul segmentelor de populație cu venituri mici.
- ***Urmărirea unor criterii clare în furnizarea de sprijin direct pentru actorii din sectorul privat.*** În timp ce asistența oficială pentru dezvoltare este justificată în mod clar pentru intervenție la nivelurile macro și mediu, aceasta poate fi eficace și la nivel micro pentru accelerarea dezvoltării întreprinderilor locale sau pentru remedierea disfuncționalităților pieței și a situațiilor investiționale care sunt sub nivelul optim. Cu toate acestea, pentru a

garanta impactul asupra dezvoltării și sustenabilității, pentru a se evita denaturarea pieței și pentru a se atenua riscurile fiduciare și cele legate de reputație, trebuie să se aplice criterii clare în deciziile privind acordarea de sprijin întreprinderilor sau intermediarilor financiari prin intermediul unor granturi directe sau al unor servicii subvenționate pentru dezvoltarea întreprinderilor sau sub formă de garanții, asigurări sau finanțări care sunt însoțite de condiții avantajoase. Comisia Europeană a elaborat un set de criterii pentru ghidarea acestor decizii. Aceste criterii completează normele stabilite prin regulamentele financiare ale Comisiei⁴ și sunt, în linii mari, aliniate la normele aplicate de către alți parteneri din domeniul dezvoltării (a se vedea caseta 1).

- ***Luarea în considerare a diferitelor contexte locale și a situațiilor delicate.*** Diferențierea între contextele de țară în cadrul procesului de elaborare a sprijinului pentru dezvoltarea sectorului privat și stabilirea priorităților în funcție de necesitățile, etapa de dezvoltare și gradul de vulnerabilitate a țărilor partenere este esențială pentru a asigura cel mai mare impact și cel mai bun raport cost-eficacitate al sprijinului UE. Sunt necesare abordări specifice sunt necesare în special pentru țările fragile și afectate de conflicte și care au nevoie urgentă de locuri de muncă și de oportunități economice pentru restabilirea coeziunii sociale și pentru reinstaurarea păcii și a stabilității politice.
- ***Punerea unui accent puternic pe rezultate.*** Sprijinul pentru dezvoltarea sectorului privat și a parteneriatelor trebuie să fie însoțit, la toate nivelurile, de eforturi pentru consolidarea măsurării rezultatelor și evaluării impactului intervențiilor asupra dezvoltării.
- ***Respectarea coerenței politicilor în domeniile care au impact asupra sectorului privat din țările partenere.*** Pe lângă faptul că garantează că acțiunile de politică sectorială ale UE nu afectează negativ perspectivele de dezvoltare ale țărilor partenere, coordonarea strânsă între serviciile relevante ale Comisiei, precum și cu statele membre ale UE, va rămâne o prioritate, pentru a se asigura o abordare cuprinzătoare la nivelul UE, precum și pentru a permite politicii de dezvoltare și celorlalte politici în domeniu ale UE să fie coerente și să se consolideze reciproc. Comunicarea din 2012 a Comisiei privind comerțul, creșterea și investițiile⁵ formulează abordări care ilustrează modul în care aceasta este pusă în aplicare în raport cu politicile comerciale și de investiții.

---

⁴ Regulamentul nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și Regulamentul delegat al Comisiei nr. 1268/2012 privind normele de aplicare a regulamentului respectiv.

⁵ COM(2012)22 final.

Caseta 1: Criteriile pentru sprijinirea actorilor din sectorul privat

- (1) **Impactul măsurabil asupra dezvoltării:** sprijinul acordat unei întreprinderi private sau unui intermediar financiar trebuie să contribuie în mod eficient la realizarea obiectivelor de dezvoltare, cum ar fi crearea de locuri de muncă, creșterea ecologică și favorabilă incluziunii sau reducerea sărăciei la scară mai largă. Acest lucru necesită transparență în ceea ce privește obiectivele și rezultatele, precum și instrumente adecvate de monitorizare, evaluare și măsurare a rezultatelor activităților.
- (2) **Adiționalitatea:** fără sprijin public, întreprinderea privată nu ar întreprinde acțiunile sau investițiile sau nu ar face acest lucru la aceeași scară, în același moment, în același loc și la același standard. Acțiunea care beneficiază de sprijin nu trebuie să elimine sectorul privat sau să înlocuiască altă formă de finanțare privată.
- (3) **Neutralitatea:** sprijinul acordat nu trebuie să denatureze piața și trebuie acordat prin intermediul unui sistem deschis, transparent și echitabil. Acesta ar trebui să aibă un caracter temporar și să fie însoțit de o strategie de ieșire clar definită. Sprijinul justificat de disfuncționalitățile pieței și de riscurile subsecvente nu trebuie să aibă ca efect descurajarea eforturilor de reformă a reglementărilor care vizează remedierea cauzelor care au dus la disfuncționalități ale pieței.
- (4) **Interesul comun și cofinanțarea:** parteneriatele cu sectorul privat trebuie să se bazeze pe eficacitatea costurilor, pe interesul comun și pe răspunderea reciprocă în ceea ce privește rezultatele. Riscurile, costurile și beneficiile unui proiect comun trebuie repartizate în mod echitabil.
- (5) **Efectul demonstrativ:** o acțiune de sprijin trebuie să urmărească să aibă un efect demonstrativ clar, care să catalizeze dezvoltarea pieței prin stimularea altor actori din sectorul privat în vederea reproducerii și sporirii rezultatelor dezvoltării.
- (6) **Aderarea la standardele sociale, de mediu și fiscale:** întreprinderile private care primesc sprijin trebuie să demonstreze că operațiunile lor respectă standardele de mediu, sociale și fiscale, inclusiv drepturile omului și a celor autohtone, munca decentă, buna guvernare corporativă și normele specifice sectoarelor.

2.2. Sprijinul pentru dezvoltarea sectorului privat în cadrul viitoarei cooperări a UE pentru dezvoltare

2.2.1. Crearea unui mediu de afaceri favorabil inițiativei sectorului privat

Furnizarea de sprijin pentru îmbunătățirea climatului de afaceri și de investiții, mai ales în ceea ce privește microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii, precum și consolidarea organizațiilor intermediare și de sprijin al întreprinderilor vor rămâne pilonii esențiali ai asistenței UE pentru dezvoltarea sectorului privat. Această abordare poate deveni mai eficientă prin îmbunătățirea calității diagnosticului de țară și de sector în vederea ierarhizării reformelor și prin implicarea sectorului privat în dialogul public-privat axat pe acțiune la nivelul elaborării politicilor. De asemenea, Comisia urmărește să contribuie la îmbunătățirea instrumentelor existente pentru elaborarea politicilor, întrucât aceste instrumente sunt necesare pentru măsurarea și compararea calității mediului de afaceri în diferite țări.

În vederea combinării eficiente a reformelor mediului de afaceri cu sprijinul pentru alte aspecte ale climatului investițional cum ar fi dezvoltarea pieței financiare, facilitarea schimburilor comerciale, gestionarea migrației și consolidarea instituțiilor juridice și judiciare, Comisia va căuta sinergii între ajutorul pe care îl acordă pentru dezvoltarea sectorului privat, program de ajutor pentru comerț, sprijinul bugetar și dialogul politic în aceste domenii cu țările partenere. Comisia recunoaște că înființarea de instituții naționale și cadre juridice care permit piețelor să devină mai eficiente și mai echitabile necesită o bună guvernare și asumarea răspunderii de către guvernele partenere. Comisia este pregătită să ofere asistență în cazul în care există voința politică de reformă combinată cu eforturile de punere în aplicare a normelor și a orientărilor convenite la nivel internațional, cum ar fi Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției. Aceasta va contribui, de asemenea, la o mai bună utilizare a analizei politice a economiei în elaborarea programelor de dezvoltare din sectorul privat.

În Paraguay, un **Program de integrare economică**, finanțat de UE, a sprijinit crearea unei Ferestre unice pentru exporturi, care a redus timpul total pentru procedurile administrative necesare pentru exportul de carne de la 40 zile la 50 de minute și a sporit cu 500% numărul de întreprinderi din Paraguay axate pe exporturi din anul 2004, având drept rezultat o creștere semnificativă a exporturilor.

În Tunisia, industria de microfinanțare era subdezvoltată, cu doar doi furnizori de servicii financiare care deserveau în jur de 300 000 de clienți. Datorită **dialogului purtat** cu UE în materie de politici și în cadrul **operațiunilor comune ale donatorilor de sprijin bugetar**, lansate înainte de revoluție, guvernul a reformat, în 2011, cadrul legal și de reglementare pentru industria națională de micro-finanțare, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, pentru a permite noilor operatori să deservească cererea nesatisfăcută (estimată la 700.000 de clienți) de microfinanțare a grupurilor vulnerabile.

Constrângerile asupra creșterii sectorului privat pot apărea nu numai din mediul de afaceri global, ci și din lacunele infrastructurii de sprijin specifice industriei sau sectorului. Nu orice sector sau industrie dintr-o economie are același potențial de creștere a productivității și de creare de locuri de muncă decente. Sprijinul acordat guvernelor partenere nu ar trebui să fie doar un răspuns la o cerere politică, ci și un răspuns la o analiză corectă a avantajelor comparative latente ale unei țări. Trebuie să se acorde prioritate eliminării constrângerilor din sectoarele care au potențialul cel mai mare de a contribui la creșterea generată de sectorul privat și la crearea de locuri de muncă decente într-o anumită țară.

Grupurile industriale pot fi o modalitate promițătoare de a construi alianțe strategice pentru furnizarea de servicii de sprijin sectorial și pentru asigurarea accesului la lanțurile valorice mondiale. De asemenea, sunt necesare cadre de reglementare sectoriale adecvate și previzibile pentru identificarea unor soluții întemeiate pe mecanisme de piață eficiente și sustenabile pentru electrificarea zonelor rurale, energia urbană durabilă sau accesul la finanțare și la servicii de infrastructură, cum ar fi telecomunicațiile mobile, apa, transporturile, energia și locuințele.

Acțiunea 1: Finanțarea serviciilor de consultanță și a instrumentelor de diagnosticare de ultimă generație, în vederea formulării unei politici care să ajute guvernele și organizațiile intermediare de întreprinderi să îmbunătățească reglementările comerciale naționale și aplicarea acestora, pentru creșterea nivelului de securitate juridică, pentru îmbunătățirea climatului de afaceri și pentru reducerea costului aferent desfășurării unei activități economice.

2.2.2. Intensificarea sprijinului pentru microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii din sectorul formal și cel informal

Intervențiile la nivel macro și la nivel sectorial, menite să consolideze mediul de afaceri, necesită furnizarea complementară de servicii de sprijin la nivelurile mediu și microeconomic pentru creșterea productivității și pentru accelerarea investițiilor și crearea de locuri de muncă decente. Se va pune accentul pe sprijinirea microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, care joacă un rol vital, în special în crearea de locuri de muncă, pe creșterea productivității și pe îmbunătățirea condițiilor de muncă în economia informală. În ceea ce privește furnizarea de sprijin pentru dezvoltarea de întreprinderi, Comisia va colabora, pe cât posibil, cu intermediari de afaceri și cu furnizorii de servicii existenți, ținând astfel seama de lecțiile desprinse din crearea propriilor structuri de sprijin, care au un cost administrativ ridicat. Acest lucru va promova abordări bazate pe mecanismele de piață care le impun beneficiarilor din sectorul privat să participe la costurile serviciilor primite.

Experiența Comisiei în ceea ce privește sprijinirea IMM-urilor europene poate, de asemenea, să ofere învățăminte utile țărilor în curs de dezvoltare. De exemplu, sprijinul public oferit de Rețeaua întreprinderilor europene poate servi și drept model pentru a încuraja cooperarea între IMM-uri în țările în curs de dezvoltare. Întreprinderile europene pot contribui la dezvoltarea întreprinderilor locale din țările partenere prin integrarea întreprinderilor micro, mici și mijlocii în cadrul lanțurilor de aprovizionare ale acestora, în special în sectorul agricol și cel agroalimentar, precum și prin transferul de tehnologie, inclusiv eco-inovațiile sau soluțiile în materie de energie din surse regenerabile. De asemenea, Comisia colaborează cu instituții financiare publice pentru elaborarea unor programe precum Inițiativa BERD privind întreprinderile mici, în care fonduri ale UE sunt folosite pentru servicii de consultanță, adaptate pentru anumite sectoare și țări. De asemenea, este necesară încurajarea consolidării colaborării dintre nord și sud în rândul întreprinderilor, de exemplu sub forma unor înfrățiri având ca obiect îndrumarea profesională și formarea la locul de muncă. În plus, Comisia se va folosi de cooperarea pentru dezvoltare cu țările partenere pentru a consolida sistemele naționale de educație și formare profesională, în conformitate cu cerințele pieței muncii și competențele de care au nevoie întreprinderile formale și informale.

Programul de dezvoltare a întreprinderilor și Programul de servicii de consultanță pentru afaceri (EGP-BAS) oferă servicii de consultanță pentru IMM-uri din statele Parteneriatului Estic, ajutându-le să-și dezvolte și să-și îmbunătățească afacerile. Până acum, mai mult de 600 de IMM-uri au beneficiat de acest sprijin, înregistrând un rezultat remarcabil: după un an, 90 % din acestea și-au mărit cifra de afaceri în medie cu 43 %.

În Tanzania, **Programul de sprijin pentru comerț și agricultură** a contribuit la îmbunătățirea standardelor de calitate și la creșterea productivității cu 50 % în lanțurile valorice de ceai și cafea. Pe lângă accesul sporit la piețele internaționale, venitul net al micilor fermieri a crescut cu cel puțin 20 %, având un impact direct asupra activelor casnice, a emancipării economice a femeilor, a educației mai bune a copiilor și a îmbunătățirii securității alimentare.

Aproximativ 60 % - 80 % din întreprinderile din țările în curs de dezvoltare sunt informale. Acestea reprezintă un potențial enorm în ceea ce privește creșterea economică și crearea de locuri de muncă, iar faptul că acestea își desfășoară activitatea în afara legislației oficiale nu trebuie să le excludă de la acordarea de sprijin prin intermediul asistenței pentru dezvoltare. Pe de o parte, este necesară o combinație de măsuri menite să sporească stimulentele pentru formalizare, datorită unor instituții și sisteme juridice eficiente, precum și protecției drepturilor de proprietate sigure, în special în ceea ce privește terenurile, care pot fi folosite ca garanție pentru împrumuturi. Pe de altă parte, trebuie luate măsuri pentru se a îmbunătăți productivitatea și condițiile de muncă în sectorul informal prin intermediul unui mediu de muncă mai sigur și a unui acces mai simplu la piețe, la modalități de finanțare, la infrastructură și la servicii sociale. Un mod util de a oferi sprijin este prin formare și prin consolidarea capacității organizațiilor informale de sprijin, cum ar fi asociațiile de producători și organizațiile de întraajutorare deținute de membri. Cooperativele, întreprinderile sociale și alte forme de întreprinderi orientate către oameni au adesea un rol de frunte în furnizarea de locuri de muncă decente, mijloace de subzistență sustenabile și soluții favorabile incluziunii la problemele sociale.

Acțiunea 2: Cofinanțarea schemelor bazate pe mecanisme de piață pentru ca microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii să poată avea acces la serviciile de asistență pentru întreprinderi ale furnizorilor locali, inclusiv organizații intermediare de întreprinderi, incubatoare, organizații de întraajutorare informale și cooperative, cu scopul de a dezvolta competențele lor de management, know-how-ul tehnologic și legăturile de piață ale întreprinderilor micro, mici și mijlocii din sectoarele formale și informale.

Acțiunea 3: Sprijinirea alianțelor dintre întreprinderi și furnizorii de formare profesională relevanți pentru a dezvolta și a pune în aplicare programe de formare și de educație tehnică și vocațională în funcție de cerere.

2.2.3. *Emanciparea femeilor ca antreprenori și lucrători*

Ca parte a sprijinului său pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii și pentru crearea unui mediu care să permită dezvoltarea acestora, Comisia va acorda o atenție deosebită antreprenoriatului feminin și ocupării forței de muncă de către femei. De obicei, femeile sunt slab reprezentate în comunitățile de afaceri din țările în curs de dezvoltare. Acest lucru se datorează diferențelor de statut juridic în ceea ce privește modul în care sunt tratați bărbații și femeile, care restrâng posibilitățile femeilor de a porni o afacere, de a dobândi proprietăți și terenuri sau de a accesa credite, ceea ce constituie astfel un obstacol major în

calea egalității între femei și bărbați. Comisia va insista asupra adoptării unor reglementări pentru întreprinderi care să țină cont de egalitatea de gen și va aborda nevoile specifice de instruire și asistență ale femeilor de afaceri și ale lucrătoarelor pentru a se asigura că îmbunătățirile recente în educația fetelor sunt transpuse în oportunități economice reale pentru femei.

2.2.4. Creșterea accesului la finanțare și aprofundarea incluziunii financiare

Lipsa accesului la capital și la servicii financiare adecvate reprezintă o constrângere majoră, în special asupra dezvoltării microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii. Comisia sprijină accesul mai extins la o gamă diversificată de servicii financiare atât pentru gospodării, cât și pentru microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, cu intervenții care variază de la consolidarea capacităților intermediarilor financiari la furnizarea de capital băncilor locale în scopul finanțării microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii. În plus, programele viitoare se vor concentra pe folosirea tehnologiilor informației și comunicării (TIC) utilizate ca instrument financiar pentru realizarea incluziunii celor săraci, mai ales din Africa, unde aceste instrumente schimbă deja, în profunzime, peisajul financiar. Un accent deosebit va fi pus pe modelele centrate pe client pentru promovarea serviciilor incluzive de credit, de economii, de asigurări și de plată, precum și pe crearea unui transfer de fonduri mai puțin costisitor, mai rapid și mai sigur și pe facilitarea, în același timp, a investițiilor productive ale acestora. Aceste activități vor fi completate cu un sprijin pentru crearea unei infrastructuri financiare și a unui cadru de reglementare adecvate pentru sectorul financiar, pentru a se asigura protecția consumatorului, finanțarea responsabilă și stabilitatea pe termen lung a sistemului financiar.

În Africa de Sud, **mecanismul de capital de risc**, creat de guvern cu finanțare europeană pentru a promova participarea în economie a populației defavorizate, punând un accent îndeosebi pe femei, a furnizat capital sau cvasi-capital pentru 60 de întreprinderi și a dus la crearea a 7 000 de noi locuri de muncă. MX Metal Shoppe, de exemplu, a primit un împrumut subordonat în valoare de 200 000 de EUR care a permis societății să atragă fonduri suplimentare pentru achiziționarea de echipamente noi și pentru a acoperi necesarul de capital de exploatare și costurile inițiale de înființare. După 18 luni de funcționare, au fost angajate 52 de persoane necalificate, iar afacerea este profitabilă și se dezvoltă rapid.

Prin **Programul de microfinanțare ACP-UE**, UE a finanțat un proiect care asigură consolidarea capacităților a 12 instituții de microfinanțare situate în zone izolate din 12 țări din Africa Subsahariană și Haiti. De asemenea, Comisia a sprijinit crearea a 14 produse financiare noi cum ar fi creditele pentru rezervoarele de apă și taxele de școlarizare, depozitele la termen și serviciile de transfer. Mai mult de 750 de angajați ai instituțiilor de microfinanțare au primit cursuri de formare, în timp ce 120 000 de clienți noi din zonele rurale au beneficiat de un acces mai bun la serviciile financiare inovatoare.

Combinarea subvențiilor UE cu alte surse de finanțare pentru dezvoltare s-a dovedit deja a fi un mod reușit de a crește accesul la finanțare, de exemplu prin facilități de garantare și fonduri de microfinanțare. Se va acorda o atenție sporită finanțării femeilor antreprenor, finanțării de impact a întreprinderilor sociale, investițiilor cu impact ridicat⁶, precum și îmbunătățirii

⁶ De exemplu, Pachetul de Finanțare de Impact a BEI pentru regiunea ACP, creat ca o nouă fereastră specială de 500 milioane EUR în cadrul Facilității de Investiții ACP, urmărește să aibă un impact mare asupra dezvoltării, cu

accesului la finanțarea împrumuturilor și a capitalului propriu pentru IMM-uri denumite „veriga lipsă”, deoarece nevoile lor de finanțare nu sunt satisfăcute, de obicei, nici de instituțiile de microfinanțare, nici de băncile tradiționale.

Acțiunea 4: Utilizarea strategică a subvențiilor UE, inclusiv prin mecanismele de cofinanțare, pentru a îmbunătăți accesul la împrumuturi, la finanțarea capitalului propriu, la garanții și la capitalul „răbdător” pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii și din țările cu risc ridicat și prin finanțarea de impact a întreprinderilor sociale.

Acțiunea 5: Sporirea sprijinului pentru finanțarea favorabilă incluziunii, punând accent îndeosebi pe incluziunea financiară a femeilor, a tinerilor și a populațiilor rurale.

2.3. Integrarea dezvoltării sectorului privat și implicarea UE în cooperarea pentru dezvoltare

În majoritatea domeniilor care beneficiază de sprijinul din partea UE există posibilități de consolidare a rolului sectorului privat, astfel încât să se realizeze creșterea durabilă și favorabilă incluziunii. Sectorul privat joacă un rol important în domeniul agriculturii și al industriei agroalimentare, al energiei durabile, al infrastructurii și al sectorului social, precum și în domeniul mediului, al schimbărilor climatice, al migrației, al gestionării riscurilor⁷, al materiilor prime⁸, al resurselor naturale, al asistenței medicale și al produselor farmaceutice, al turismului sustenabil și al alimentației. Comisia va stabili, în conformitate cu politicile guvernelor partenere, modalități de a integra mai bine obiectivele de dezvoltare a sectorului privat în strategiile de sprijin și va identifica modalități de implicare a sectorului privat ca partener de punere în aplicare și finanțare în aceste domenii.

În acest context, o parte mai mare din mecanismele de cofinanțare ale UE ar putea fi alocate unor instrumente financiare cum ar fi împrumuturile, garanțiile, instrumentele de partajare a riscurilor și instrumentele de capital propriu sau de cvasi-capital propriu. Un obiectiv-cheie al acestor instrumente îl reprezintă stimularea investițiilor private care s-au dovedit viabile din punct de vedere financiar, dar care nu atrag finanțări suficiente din surse de pe piață. Accesul la finanțare și la instrumente de partajare a riscurilor în țările în curs de dezvoltare constituie, de asemenea, o condiție prealabilă importantă pentru investitorii din UE care doresc să intre pe aceste piețe. Acest lucru este valabil mai ales pentru domenii precum cel al construcțiilor, inclusiv transporturile, utilitățile și construcțiile, domenii caracterizate prin investiții inițiale mari, expunere ridicată la risc și, adeseori, concurență neloială internațională care necesită adoptarea de măsuri pentru a se asigura condiții concurențiale echitabile.

---

obiectivul primordial de a reduce sărăcia prin abordarea provocărilor sociale și de mediu cu care se confruntă țările ACP, inclusiv crearea de noi locuri de muncă decente, durabilitatea întreprinderilor mici și rurale, atenuarea schimbărilor climatice, securitatea alimentară, accesul la resursele de bază cum ar fi apa și energia, precum și integrarea economică și socială a tinerilor și femeilor.

⁷ Cartea verde privind asigurarea împotriva dezastrelor naturale și a celor provocate de om [COM(2013) 0213 final] evidențiază rolul asigurării în sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare expuse la dezastre naturale pentru ca acestea să poată stabili mecanisme de intervenție eficiente.

⁸ În conformitate cu Inițiativa privind materiile prime din 2008[COM(2008) 699].

2.3.1. Implicarea sectorului privat în domeniul energiei durabile

Acțiunea 6: Creșterea furnizării de capital de risc prin investiții private pentru proiecte favorabile eficienței energetice, energiei regenerabile și electrificării în zonele rurale, în țările în curs de dezvoltare, urmând exemplul de succes al Fondului mondial pentru eficiență energetică și energie regenerabilă (GEEREF).

Configurarea unui mecanism de partajare a riscurilor cu instituțiile europene de finanțare pentru dezvoltare pentru creșterea investițiilor private în proiectele din domeniul energiei.

2.3.2. Implicarea sectorului privat în agricultura sustenabilă și întreprinderile agroalimentare

Acțiunea 7: Conectarea agricultorilor la piețe prin modele bazate pe piață precum inițiativele derulate în cadrul Programului general de dezvoltare a agriculturii în Africa.

Mărirea capacității IMM-urilor agroalimentare și a micilor fermieri și îmbunătățirea accesului acestora la finanțare, la informații de piață și la tehnologii.

Accelerarea comerțului sustenabil local și global cu produse agricole, prin sprijinirea coalițiilor de întreprinderi, a ONG-urilor, a producătorilor, a guvernelor și a altor părți interesate.

Dezvoltarea și finanțarea instrumentelor de management al riscului precum prețul, asigurarea împotriva fenomenelor meteorologice și în caz de dezastre.

Sprijinirea parteneriatelor public-privat și a modelelor de afaceri favorabile incluziunii, acordând recunoașterea cuvenită proceselor precum liniile directe voluntare cu privire la guvernanta responsabilă a posesiei de terenuri, a pescuitului și pădurilor, investițiile responsabile în agricultura și Inițiativa privind Politica Funciară în Africa.

2.3.3. Implicarea sectorului privat în sectoarele infrastructurii

Acțiunea 8: Mobilizarea capitalului și a expertizei sectorului privat pentru investiții în infrastructura din țările în curs de dezvoltare prin intermediul mecanismelor regionale de cofinanțare ale UE precum Fondul fiduciar UE-Africa pentru infrastructură.

Urmărirea introducerii contractelor de proiectare, construire și exploatare, precum și a conceptelor de sustenabilitate și costuri ale ciclului de viață în procedurile de achiziții publice ale UE.

Promovarea cooperării pentru dezvoltare și utilizarea tehnologiei spațiale pentru dezvoltarea sustenabilă prin programe de cercetare, prin transfer de tehnologii, prin consolidarea capacităților și prin inițiative de afaceri comune, inclusiv prin dezvoltarea infrastructurii de navigare prin satelit și a serviciilor din domeniul observării Pământului.

2.3.4. Participarea sectorului privat în sectoarele ecologice

Acțiunea 9: Promovarea eco-antreprenoriatelor și a creării de locuri de muncă ecologice în cadrul inițiativei emblematică COMUTAȚI PE VERDE (SWITCH TO GREEN), care se bazează pe experiența pozitivă a programului COMUTAȚI-Asia (SWITCH-Asia), și care combină dialogul politic cu privire la condițiile care permit dezvoltarea afacerilor ecologice și cofinanțarea proiectelor inovatoare care sprijină consumul sustenabil și modelele și practicile de producție din țările partenere.

Sprijinirea gestionării zonelor protejate și a altor zone de biodiversitate sensibile, între altele, prin inițiativa tematică emblematică „Biodiversitate pentru Viață”, care implică sectorul privat în proiectarea și punerea în aplicare a programelor de plăți pentru servicii ecosistemice, gestionarea la nivel de comunitate a resurselor naturale și parteneriatele public-privat.

2.4. Catalizarea implicării sectorului privat în dezvoltare

2.4.1. Promovarea practicilor comerciale responsabile prin politica UE în domeniul dezvoltării

Investițiile private, atât cele naționale cât și cele internaționale, în țările cu venituri mici și mijlocii au crescut de peste trei ori în ultimul deceniu, iar acum reprezintă mai mult de jumătate din resursele financiare disponibile pentru țările în curs de dezvoltare, depășind cu mult asistența oficială pentru dezvoltare.⁹ Chiar și o mică schimbare în strategiile de investiții private poate modifica semnificativ impactul acestor investiții în țările în curs de dezvoltare.

Strategia UE privind responsabilitatea socială a întreprinderilor (RSI)¹⁰ oferă o bază bună pentru implicarea responsabilă a întreprinderilor europene în țările în curs de dezvoltare. Comisia încurajează întreprinderile să adere la orientările și principiile recunoscute la nivel internațional, inclusiv inițiativa „Pactul mondial privind întreprinderile” („Global Compact”) a ONU, Principiile directoare ale ONU în domeniul întreprinderilor și al drepturilor omului, Declarația tripartită a Organizației Internaționale a Muncii (OIM) privind întreprinderile multinaționale și politica socială, standardul de orientare ISO 26000 privind responsabilitatea socială și Orientările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) pentru întreprinderile multinaționale. Comisia se îndreaptă către o abordare bazată pe drepturi care cuprinde toate drepturile omului în cadrul cooperării pentru dezvoltare a UE, inclusiv sprijinul pentru dezvoltarea sectorului privat. De asemenea, UE așteaptă ca toate întreprinderile să respecte drepturile omului. Întreprinderile care investesc sau care își desfășoară activitatea în țările în curs de dezvoltare trebuie să garanteze că au instituit politici pentru prevenirea corupției și evaziunea fiscală, precum și de sisteme de evaluare a riscurilor și de atenuare a potențialelor repercusiuni ale operațiunilor și ale lanțurilor valorice cu privire la drepturile omului, la dreptul muncii, la protecția mediului și la dezastre, inclusiv prin implicarea guvernelor, a partenerilor de dialog social și a ONG-urilor. Respectarea normelor sociale, fiscale și de mediu este considerată, de asemenea, o condiție prealabilă pentru orice angajament al UE față de sectorul privat sau sprijin public pentru acest sector. Practicile

⁹ Comunicarea Comisiei „Perioada de după 2015: către o abordare cuprinzătoare și integrată privind finanțarea destinată eradicării sărăciei și dezvoltării durabile” [COM(2013) 531].

¹⁰ O nouă strategie a UE (2011-2014) pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor [COM(2011) 681 final].

comerciale responsabile ale întreprinderilor vor fi consolidate prin promovarea sensibilizării consumatorilor cu privire la modalitățile și la practicile de consum și de producție sustenabile, precum și prin promovarea comerțului echitabil și etic.

Eforturile voluntare ale întreprinderilor de a adopta practici mai responsabile și mai sustenabile în afaceri trebuie cuplate cu un grad mai ridicat de transparență în afaceri și cu lupta împotriva corupției, precum și cu eforturile de a promova ratificarea și punerea în aplicare eficientă a convențiilor internaționale privind munca și mediul în dialogul politic al UE cu țările partenere și prin politica de comerț a UE. Dispozițiile în materie de dezvoltare sustenabilă sunt cuprinse în acorduri recente ale UE privind comerțul și investițiile¹¹, iar unele scheme de preferințe comerciale autonome ale UE¹² implică respectarea drepturilor internaționale ale omului și muncii, precum și a convențiilor privind mediul și buna guvernare. O atenție deosebită va trebui acordată asigurării respectării practicilor corecte și transparente în ceea ce privește angajarea și tratamentul lucrătorilor migranți.

Trebuie acordată o atenție deosebită practicilor comerciale echitabile și trebuie luate măsuri în acest sens în anumite industrii cum ar fi mineritul și exploatarea forestieră, unde oportunitățile și riscurile investițiilor private pentru dezvoltare sunt deosebit de ridicate. Bazându-se pe sprijinul constant pentru inițiative precum Inițiativa pentru transparență în industriile extractive (EITI), Procesul Kimberley de certificare și Planul de acțiune al UE referitor la aplicarea reglementărilor în domeniul forestier, la guvernare și la schimburile comerciale (FLEGT), Comisia își va intensifica eforturile de îmbunătățire a transparenței în industria extractivă (petrol, gaze și minerit) și în sectorul forestier, prin autorizarea utilizării eficiente a informațiilor generate de EITI și dezvăluite de către întreprinderi cu privire la plățile efectuate către guverne în urma exploatarea resurselor naturale, în cadrul noilor cerințe legislative ale UE privind raportarea pentru fiecare țară în parte. În plus, a fost adoptată recent o Comunicare Comună privind aprovizionarea responsabilă cu minerale provenind din zone de conflict, precum și din zone cu risc ridicat și Propunere privind un regulament conex.¹³

Acțiunea 10: Promovarea liniilor directe și a principiilor internaționale referitoare la RSI prin dialog privind politicile și prin cooperarea în materie de dezvoltare cu țările partenere, precum și sporirea recompenselor pe piață pentru a favoriza inițiativele privind RSI în achizițiile publice și prin promovarea consumului și producției sustenabile.

2.4.2. *Intensificarea comerțului incluziv și a soluțiilor de dezvoltare bazate pe mecanisme de piață*

Pentru a fi favorabilă incluziunii, creșterea trebuie să ofere oportunități economice care să genereze mijloace de trai sustenabile, mai ales pentru cei săraci. Sectorul privat poate contribui în mod direct la creșterea incluziunii prin implicarea în activități economice care să aibă un impact imediat asupra populației sărace prin sporirea oportunităților economice ale acestora în calitate de clienți și cumpărători din punct de vedere al cererii, precum și în

¹¹ De exemplu, Acordul-cadru cu Republica Coreea semnat la 5.10.2010.

¹² De exemplu, GSP+ care solicită țărilor celor mai puțin dezvoltate care beneficiază de acest program să ratifice și să respecte 27 de convenții internaționale și, astfel, să integreze în legislația acestora standarde minime referitoare la muncă, mediu și anti-corupție pe care întreprinderile trebuie să le respecte.

¹³ JOIN (2014) 8, 28.2.2014 și COM(2014) 111, 5.3.2014.

calitate de producători, distribuitori sau lucrători din punct de vedere al ofertei. Multe state membre UE lucrează deja cu întreprinderile, prin diverse programe de parteneriat, la dezvoltarea unor asemenea modele de afaceri favorabile incluziunii.¹⁴ Comisia poate juca un rol complementar, contribuind la construirea unui ecosistem de instituții locale de sprijin pentru întreprinderile favorabile incluziunii prin intermediul programelor sale de dezvoltare a sectorului privat. În plus, aceasta va sprijini multiplicarea și sporirea modelelor de succes de afaceri favorabile incluziunii prin consolidarea rețelelor și platformelor care facilitează dialogul cu sectorul privat și schimbul de cunoștințe, asigură transparența serviciilor de asistență și a oportunităților de finanțare existente și facilitează parteneriate între întreprinderi, instituții de finanțare, organizații ale salariaților și patronate, ONG-uri, donatori și/sau guverne.

Acțiunea 11: Sprijinirea multiplicării și aplicării pe scară largă a modelelor comerciale de succes favorabile incluziunii și a soluțiilor inovatoare bazate pe mecanisme de piață cu privire la problemele de dezvoltare prin consolidarea platformelor și a rețelelor sectorului privat orientate spre acțiuni care facilitează împărtășirea cunoștințelor, parteneriatele și legătura între întreprinderi și alți actori.

2.4.3. Facilitarea parteneriatelor public-privat (PPP) și a alianțelor dintre părțile interesate

Parteneriatele între sectorul public și cel privat care vizează implementarea unui proiect sau îndeplinirea unui serviciu furnizat, în mod tradițional, de sectorul public, pot fi un mijloc eficient de a face ca aprovizionarea cu bunuri publice și servicii pentru persoanele sărace să fie mai sigură și mai accesibilă, completând în același timp resursele guvernului cu investițiile din sectorul privat. Sectorul construcțiilor și economia cu emisii scăzute de carbon și care utilizează eficient resursele sunt exemple în care expertiza europeană, prin intermediul PPP, poate oferi soluții inovatoare, în domenii precum energia regenerabilă, construcțiile ecologice sau alte servicii de infrastructură cum ar fi apa și serviciile de salubritate, gestionarea și transportul deșeurilor.

În acest domeniu, Comisia va continua să ofere asistență tehnică instituțiilor publice pentru ca acestea să își consolideze capacitatea administrativă, va crea cadre juridice și de reglementare și linii directe pentru PPP-uri, va promova mecanisme pentru dialogul public-privat care să exploreze oportunități pentru PPP-uri, va susține reforme ale cadrului juridic și de reglementare și va utiliza instrumentele financiare necesare pentru a stimula finanțarea privată pentru proiecte de infrastructură prin consolidarea creditării în favoarea sectorului privat și a operațiunilor de capital ale instituțiilor financiare eligibile, prin intermediul mecanismelor de cofinanțare ale UE. Aceste activități vor trebui completate de eforturile în direcția îmbunătățirii expertizei, transparenței și guvernantei în sectorul public pentru a se asigura că stimulentele legate de profit ale actorilor privați coincid cu interesele publice.

În afară de PPP-urile clasice din sectoarele de infrastructură, Comisia va sprijini noi forme de

---

¹⁴ De exemplu, programul german de dezvoltare PPP, programul de parteneriate economice din Austria, Programul ASDI de afaceri pentru dezvoltare sau fondurile pentru provocări create, printre altele, de DFID și de Ministerul neerlandez al Afacerilor Externe.

parteneriate și alianțe de părți interesate multiple între autoritățile naționale sau locale, întreprinderi și ONG-uri pentru dezvoltarea competențelor și furnizarea de servicii de bază, cum ar fi accesul la energie durabilă și prețuri accesibile la apă, asistență medicală și educație, precum și în domeniile agriculturii și alimentației, în special în zonele rurale și către femei și alte grupuri marginalizate.

2.4.4. *Definirea rolului și responsabilității sectorului privat în programul mondial de dezvoltare*

Comunicarea Comisiei „O viață decentă pentru toți”¹⁵ consideră promovarea forțelor motrice ale creșterii sustenabile și favorabile incluziunii, printre care furnizarea de servicii esențiale dezvoltării umane și crearea de noi locuri de muncă decente, drept unul dintre cele cinci domenii prioritare pe baza căruia ar trebui elaborată o agendă mondială post-2015. Acest program nu va răspunde în mod adecvat la provocarea de a se realiza o creștere durabilă și favorabilă incluziunii, decât dacă sectorul privat are un cuvânt de spus în formularea acestuia. Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, se va angaja pe deplin în definirea unui rol clar și activ pentru sectorul privat în orice cadru de dezvoltare post-2015. De asemenea, Comisia este de acord cu recunoașterea, în documentul final al Conferinței Rio + 20, a faptului că participarea activă a sectorului privat poate contribui la dezvoltarea sustenabilă și la tranziția către o economie ecologică, favorabilă incluziunii. În același timp, Comisia își va intensifica eforturile în vederea îndeplinirii angajamentelor luate la Forumul la nivel înalt de la Busan privind eficacitatea ajutorului privind cooperarea între sectorul public și cel privat pentru dezvoltare.

Acțiunea 12: Adoptarea Declarației Comune privind cooperarea public-privat și asumarea unui rol activ în Parteneriatul, pentru prosperitate care a rezultat din discuțiile pe tema sectorului privat purtate la Busan.

3. DIRECȚII VIITOARE: INSTRUMENTE ȘI MODALITĂȚI PRIN CARE SECTORUL PRIVAT VA DEVENI UN PARTENER ÎN CADRUL COOPERĂRII PENTRU DEZVOLTARE

Comisia va utiliza o combinație de intervenții în cadrul programelor naționale, regionale și tematice pentru a pune în aplicare și a integra abordarea sa referitoare la dezvoltarea sectorului privat și pentru a valorifica potențialul acestui sector în calitate de partener în cadrul cooperării pentru dezvoltare. Punerea în aplicare a abordării și a priorităților prezentate mai sus va necesita adaptarea abordărilor și a instrumentelor existente, precum și adăugarea unora noi la portofoliul de instrumente ale UE privind cooperarea pentru dezvoltare.

3.1. Un cadru pentru dialogul structurat și acțiuni comune cu sectorul privat

Înțelegerea nevoilor și a constrângerilor unui sector privat local, precum și valorificarea potențialului sectorului privat european de a se angaja în favoarea dezvoltării și cu întreprinderile din țările în curs de dezvoltare necesită spații pentru interacțiunea și colaborarea între sectorul public și cel privat. La nivel local, Comisia, prin intermediul Delegațiilor UE, va încuraja dialogul referitor la politici între sectorul public și cel privat, inclusiv prin sprijinirea funcționării mecanismelor de dialog existente sau a celor noi cum ar fi

---

¹⁵ COM(2013) 92 final.

consiliile naționale de ocupare a forței de muncă, crearea locurilor de muncă sau de exporturile, prin dezvoltarea punctuală a capacităților reprezentanților sectorului privat, inclusiv camere de comerț, parteneri sociali și organizații reprezentative ale microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, femei antreprenor, întreprinderi și lucrători din sectorul informal, pentru a îmbunătăți contribuția acestora la mecanismele de dialog în domeniu. De asemenea, Comisia va utiliza dialogul său politic cu țările partenere, pentru a încerca să mărească disponibilitatea guvernelor și autorităților locale de a se angaja în discuții deschise cu reprezentanții sectorului privat.

La nivel european și global, Comisia va contribui la dezvoltarea unui cadru pentru dialog și a unei acțiuni comune eficiente cu sectorul privat, de preferință prin consolidarea inițiativelor existente, inclusiv Forumul privind politica de dezvoltare (PFD)¹⁶ înființat recent și cu scopul sporirii coordonării dintre platformele și programele europene individuale. De asemenea, se va încerca o interacțiune directă sporită cu întreprinderile și asociațiile sectoriale ale acestora prin mecanisme de dialog la nivel sectorial pentru a se încuraja participarea sporită a sectorului privat și soluțiile bazate pe mecanisme de piață în domeniul agriculturii durabile și al întreprinderilor agroalimentare, al energiei durabile, în infrastructură și sectorul social .

3.2. Mobilizarea resurselor private pentru dezvoltare prin cofinanțare

Comisia recunoaște cofinanțarea, care combină granturi UE cu împrumuturi sau capital propriu din partea altor surse de finanțare publice și private, drept un instrument important pentru mobilizarea de resurse suplimentare pentru dezvoltarea și creșterea impactului ajutorului acordat de UE. Prin intermediul Platformei UE de cofinanțare a cooperării externe, Comisia colaborează cu instituțiile de finanțare pentru a crește efectul de catalizator al cofinanțării în atragerea de fonduri private prin utilizarea sporită a instrumentelor financiare precum garanțiile, instrumentele de capitaluri proprii și alte instrumente de partajare a riscurilor pentru investițiile în infrastructură. De asemenea, în acest context, Comisia analizează opțiunile de extindere a domeniului de aplicare al cofinanțării în domenii noi cum ar fi agricultura sustenabilă și sectorul social, și pentru facilitarea mai multor proiecte cu un impact puternic asupra dezvoltării sectorului privat local cum ar fi accesul IMM-urilor la finanțare, prin crearea unor oportunități speciale pentru sectorul privat în mecanismele regionale de cofinanțare.

3.3. Valorificarea importanței din punct de vedere politic a UE în vederea sprijinirii creșterii sustenabile și favorabile incluziunii

O viziune comună exprimată pe parcursul consultărilor cu părțile interesate în cursul elaborării acestei comunicări este aceea că importanța politică a UE reprezintă un avantaj comparativ care ar trebui valorificat pe deplin în vederea sprijinirii obiectivelor de dezvoltare ale sectorului privat. În acest scop, Comisia va urmări în continuare să crească interacțiunea pozitivă și impactul instrumentelor și politicilor UE în domenii precum comerțul, întreprinderile, ocuparea forței de muncă și în alte domenii relevante.

Prin intermediul dialogului în domenii de politici sectoriale cu țările partenere, precum și în cadrul forurilor internaționale, Comisia, în consultare cu Serviciul European de Acțiune

---

¹⁶ PFD a fost instituit de către Comisie ca spațiu de dialog pentru o multitudine de părți interesate, în care autoritățile locale, reprezentanții organizațiilor societății civile și ai sectorului privat contribuie la politicile și programele UE de dezvoltare.

Externă, va continua să urmărească respectarea angajamentelor față de principiile și orientările convenite la nivel internațional în ceea ce privește practicile comerciale responsabile în domenii precum drepturile omului și drepturile lucrătorilor, standardele de mediu, precum și lupta împotriva corupției și evaziunii fiscale. De asemenea, în contextul dialogului de politici sectoriale, aceasta va examina care ar fi cea mai bună modalitate de abordare a unor chestiuni precum reformele mediului de afaceri care sunt cruciale pentru investiții, pentru inovare și pentru dezvoltarea sectorului privat, inclusiv statul de drept, combaterea corupției, gestionarea finanțelor publice, reforma fiscală, eficiența și capacitatea instituțiilor publice.

În sfârșit, Comisia va continua să caute sinergii între sprijinul bugetar și intervențiile directe în vederea realizării obiectivelor de dezvoltare a sectorului privat. Sprijinul bugetar și dialogul politic aferent pot sprijini, în mod util, reformarea mediului de afaceri în țările partenere prin promovarea stabilității macroeconomice, asigurarea unei gestiuni sănătoase a fondurilor publice, transparența și supravegherea bugetului. În plus, contractele specifice de reforme sectoriale și indicatorii de rezultate care pun accentul pe dezvoltarea sectorului privat pot contribui la reformarea mediului de afaceri.

Importanța politică a UE depinde de capacitatea Comisiei și a statelor membre de a mobiliza diferitele lor competențe și capacități și de a colabora pe baza unei viziuni strategice comune. Printr-o mai bună coordonare a donatorilor și o programare comună, UE va fi o voce unică și va putea valorifica mai bine faptul că, în majoritatea țărilor partenere, este unul dintre cei mai mari donatori, oferind sprijin pentru dezvoltarea economică sustenabilă și favorabilă incluziunii.

Prin creșterea investițiilor sale în țările în curs de dezvoltare și îndeplinind un rol mai activ în cooperarea pentru dezvoltare, sectorul privat trimite un semnal puternic privind contribuția importantă pe care o poate aduce la creșterea durabilă și favorabilă incluziunii în țările partenere. Strategia stabilită în prezenta comunicare va permite Comisiei să faciliteze și să accelereze implicarea întreprinderilor locale și europene în vederea obținerii de rezultate concrete și pozitive în domeniul dezvoltării.